

BESLUIT BOUW- EN HOUTBEDRIJVEN
MILIEUBEHEER

SAMENVATTING

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	4
2	Voor wie gelden de nieuwe milieuregels?	5
3	Voor wie gelden de nieuwe milieuregels niet?	7
4	De melding	9
5	Van oud naar nieuw: overgangsregeling	10
6	De milieuvoorschriften	11
7	Milieuzorg en bedrijfsvoering	14
8	De rol van de gemeente	15
9	Nadere informatie	16

I INLEIDING Vanaf 1 december 2000 zijn op inrichtingen voor bouwbedrijven, installatiebedrijven, kunststof- en houtbewerkingsbedrijven nieuwe milieuregels van toepassing. De milieuregels komen voort uit de Wet milieubeheer en zijn opgenomen in een zogenaamde algemene maatregel van bestuur (amvb), getiteld 'Besluit bouw- en houtbedrijven milieubeheer'.

Bedrijven, aangeduid met het begrip inrichting, die onder dat besluit vallen, hebben geen aparte milieuvergunning meer nodig, maar moeten wel voldoen aan de voorschriften van het besluit. Daarbij wordt een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van ondernemers om te helpen het milieu te verbeteren.

LEESWIJZER

Deze brochure behandelt de belangrijkste elementen van de nieuwe milieuregels. In hoofdstuk 2 wordt beschreven op welke bedrijven de nieuwe milieuregels van toepassing zijn en in hoofdstuk 3 op welke bedrijven niet. Hoofdstuk 4 behandelt de melding, hoofdstuk 5 de overgangsregeling. De milieuvoorschriften staan in hoofdstuk 6. In hoofdstuk 7 worden richtlijnen gegeven voor de bedrijfsvoering en hoofdstuk 8 behandelt de rol van de gemeente. Hoofdstuk 9 geeft aan waar nadere informatie te verkrijgen is.

2 VOOR WIE GELDEN DE NIEUWE MILIEUREGELS? De nieuwe milieuregels gelden in beginsel voor de volgende bedrijven:

- *houtbewerkende bedrijven, zoals:*
 - timmerbedrijven,
 - houtzagerijen,
 - houtschaverijen,
 - meubelfabrieken,
 - parketfabrieken,
 - borstelfabrieken,
 - kistenmakerijen,
 - palletfabrieken,
 - mandenmakerijen,
 - bedrijven voor houten muziekinstrumenten,
 - bedrijven voor interieurbouw,
 - bedrijven voor het afwerken van houten rompen,
 - meubelstoffeerderijen.

(Niet onder deze regeling vallen bedrijven die werken voor de doe-het-zelfbranche of in ambachtelijke zin werken voor particulieren. Voor hen gelden de regels van het Besluit detailhandel- en ambachtsbedrijven milieubeheer. Houtbewerking voor onderhoud en reparatie van boten in een jachthaven gaan vallen onder het Besluit jachthavens).

- *kunststofbewerkende bedrijven, zoals:*
 - assemblagebedrijven voor kunststof profielen, platen, panelen etc.
 - bedrijven waar kunststof wordt geboord, gefreesd, verspaand, gedraaid, gezaagd, gesneden (ook met een laserstraal), gestanst, getapt, geslepen, gepolijst, gelast, gelijmd en/of gekit.

(Niet onder deze regeling vallen bedrijven waar kunststofverwerking plaatsvindt, waarbij door verhitting van grondstoffen producten of half-fabricaten worden gevormd).

- *bouwbedrijven, zoals:*
 - aannemers met een timmer- of constructiewerkplaats,
 - hout- en bouwhandelsbedrijven met voorzieningen voor het machinaal bewerken van hout en kunststof,
 - dakbedekkingsbedrijven,
 - schildersbedrijven,
 - glaszettersbedrijven,
 - stukadoorbedrijven,
 - behangbedrijven,
 - isolatiebedrijven,
 - andere bedrijven voor afwerking, onderhoud of herstel van gebouwen met een eigen werkplaats.

(Niet onder de regeling vallen aannemersbedrijven voor weg- en water-

bouw, bagger- en sloopbedrijven, steenfabrieken en fabrieken voor kunststof bouwmaterialen. Bouwbedrijven zonder eigen werkplaats, waar in hoofdzaak materialen, apparatuur en voertuigen worden opgeslagen of gestald, kunnen vallen onder het Besluit opslag- en transportbedrijven milieubeheer).

- *installatiebedrijven, zoals:*
 - elektrotechnische installatiebedrijven,
 - loodgietersbedrijven,
 - sanitairinstallatiebedrijven,
 - fitters,
 - installatiebedrijven voor c.v. of luchtbehandeling.(Het gaat hier alleen om bedrijven waar uitsluitend of in hoofdzaak deze activiteiten plaatsvinden).

3 VOOR WIE GELDEN DE NIEUWE MILIEU-

REGELS NIET? Sommige bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven vallen niet onder het besluit en hebben dus nog wèl een milieuvergunning nodig. Het gaat hierbij om milieubelastende bedrijven vanwege de aanwezigheid van bepaalde stoffen of de aard van de activiteiten.

In de volgende situaties blijft de vergunningplicht gelden:

- voor bedrijven waar één of meer stooktoestellen voor verwarming of warmtekrachtopwekking aanwezig zijn met een thermisch vermogen per toestel van 7.500 kW of meer;
- één of meer installaties of voorzieningen aanwezig zijn die kunnen worden gebruikt voor het verstoken of verbranden van andere brandstoffen dan aardgas, propaangas, butaangas of gasolie;
- koel- en vriesinstallaties of warmtepompen aanwezig zijn met een (totale) capaciteit van meer dan 200 kg ammoniak of meer dan 100 kg propaan, butaan of mengsels daarvan;
- afvalstoffen worden op- of overgeslagen die niet binnen de bedrijfseigen activiteiten zijn ontstaan, voor zover het bedrijf beschikt over een capaciteit:
 - van meer dan 35 m³ voor de opslag van afvalstoffen;
 - voor de opslag van gevaarlijke stoffen;
 - van meer dan 1000 m³ per jaar voor de overslag van afvalstoffen;
- in het bedrijf meer dan 10.000 kg gevaarlijke stoffen worden opgeslagen;
- voorzieningen of installaties aanwezig zijn voor het afleveren van lpg of andere brandstoffen die niet hoofdzakelijk worden gebruikt voor eigen transportmiddelen;
- vloeibare gevaarlijke (afval)stoffen worden opgeslagen, behalve wanneer dat gebeurt in:
 - ondergrondse tanks waarop het Besluit opslaan in ondergrondse tanks 1998 van toepassing is of
 - bovengrondse tanks voor brandbare vloeistoffen;
- in het bedrijf gassen of gasmengsels in tanks worden opgeslagen, behalve wanneer dat gebeurt in een opslag waarop het Besluit opslag propaan milieubeheer van toepassing is;
- meer dan 400 kg bestrijdingsmiddelen worden opgeslagen;
- in het bedrijf machines of installaties staan voor:
 - het vervaardigen van producten van houtmeel-, houtwol- of houtvezels;
 - het vervaardigen van triplex-, fineer-, vezel- of spaanplaten;
 - het galvaniseren of thermisch verzinken van materialen;
 - het impregneren van hout dmv sproeien, sproeien of de vacuümdruk-methode;
 - het verbranden van hout of houtmot;
 - het toepassen van kunststofverwerkingstechnieken of
 - het vullen van gasflessen met een ander vulstation dan de vulstations type A of B zoals vermeld in richtlijn CPR 11-5;

- in het bedrijf jaarlijks meer dan 15.000 kg organische oplosmiddelen worden gebruikt;
- in het bedrijf vuurwerk wordt opgeslagen;
- een het emissiepunt van een verfverwerkings- of dompelruimte aanwezig is dat op minder dan 50 meter van een stankgevoelig object* staat, tenzij hiervoor vlak voor 1 december 2000 een ontheffing is verleend.

* (Onder een stankgevoelig object wordt verstaan een woning, school, ziekenhuis, bejaarden-centrum, hotel, restaurant of recreatie-inrichting, voedings- en genotmiddelenindustrie, detailhandel in voedings- en genotmiddelen, kantoorgebouw met meer dan 50 werknemers of opslag van voedings- en genotmiddelen.)

4 DE MELDING

De eigenaren van bouwbedrijven en houtbewerkingbedrijven die geen vergunning meer nodig hebben, zijn wél verplicht nieuwe of veranderende bedrijfsactiviteiten te melden bij de gemeente. Dat moet gebeuren ten minste vier weken voordat die activiteiten beginnen. Dat geldt ook voor bestaande bedrijven die geen milieuvergunning hebben of zich nimmer hebben gemeld; zij moeten zich alsnog melden vóór 23 februari 2001.

Aan de vorm van de melding worden geen formele eisen gesteld. Van belang is wel dat een duidelijke en inzichtelijke beschrijving wordt geleverd van de bedrijfsactiviteiten. Daarbij moet een plattegrond worden gevoegd waarop zijn aangegeven:

- de grenzen van het terrein;
- de ligging en de indeling van de gebouwen;
- de bestemming van de verschillende ruimten.

Aan de hand van de beschrijving en de plattegrond moet de gemeente zich dan een goed beeld kunnen vormen van de nieuwe of veranderde activiteiten van het bedrijf.

Bij de melding moet een rapport van een onderzoek naar de nulsituatie van de bodem worden gevoegd. Het gaat daarbij om een onderzoek naar stoffen die door de werkzaamheden ter plaatse een bedreiging kunnen vormen voor de bodemkwaliteit.

Als bij het bedrijf transportbewegingen plaatsvinden tussen 19.00 's avonds en 7.00 uur 's morgens of het bedrijf dichterbij dan 50 meter van een woning van derden of een andere geluidsgevoelige bestemming ligt, dan moet bij de rapportage een akoestisch onderzoek worden gevoegd.

Is de gemeente al in het bezit van een rapportage van een bodemonderzoek of een akoestisch onderzoek, dan hoeven deze niet opnieuw te worden aangeleverd. Dit moet wel gebeuren als er nieuwe of andere activiteiten in of om het bedrijf gaan plaatsvinden.

5 VAN OUD NAAR NIEUW: OVERGANGSREGELING

Bedrijven met een milieuvergunning

Bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven waarvoor eerder een milieuvergunning noodzakelijk was, kunnen vanaf 1 december 2000 onder de nieuwe milieuregels vallen. Dat kan ook later het geval zijn als er nieuwe of veranderde activiteiten gaan plaatsvinden. Voor deze gevallen verandert er in beginsel weinig. De voorschriften uit de vergunning die afwijken van de nieuwe regels, blijven feitelijk nog drie jaar geldig. Het moet daarbij wel gaan om onderwerpen die ook in het besluit zijn opgenomen. Na afloop van de overgangstermijn van drie jaar zal de gemeente in overleg met de ondernemer moeten vaststellen of deze oude voorschriften alsnog in een nadere eis worden opgenomen.

Bedrijven die ooit zijn gemeld

Ook wanneer bedrijven onder de oude milieuregels in het verleden zijn gemeld bij de gemeente, verandert er in beginsel weinig. Een nieuwe melding is niet nodig, tenzij de activiteiten wijzigen. Een nadere eis die de gemeente onder de oude regeling aan het bedrijf heeft gesteld, blijft ook onder de nieuwe regels van toepassing. Hieraan is geen termijn verbonden.

6 DE MILIEUVOORSCHRIFTEN Bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven die onder het besluit vallen, moeten voldoen aan de milieuvorschriften uit dat besluit. De milieuvorschriften zijn bedoeld om een zo groot mogelijke bescherming van het milieu te bereiken. Meer specifiek gaat het daarbij om het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van gevaar, schade of hinder voor de directe omgeving. Daarnaast zijn meer op preventie gerichte voorschriften opgenomen over verwijderen, voorkomen en hergebruiken van afvalstoffen en zuinig gebruik van energie en water.

Eigen verantwoordelijkheid

De nieuwe milieuregels doen een nadrukkelijk beroep op de eigen verantwoordelijkheid van ondernemers om zich in te zetten voor het milieu. Ze krijgen in beginsel meer vrijheid om te bepalen op welke wijze milieudoelstellingen worden bereikt, rekening houdend met de eigen bedrijfsvoering en plaatselijke omstandigheden.

Geluid

Eigenaren van bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven moeten zorgen dat de geluidsoverlast van hun bedrijf bepaalde grenzen niet overschrijdt. Die grenzen variëren op verschillende tijdstippen van de dag: overdag is meer geluid toegestaan dan 's nachts. De gemeente kan door middel van een nadere eis een andere geluidsnorm vastleggen dan in het besluit is opgenomen. Laden en lossen geeft doorgaans meer geluidsoverlast dan het maximaal toegestane geluidsniveau. Tussen 's morgens 7.00 uur en 's avonds 19.00 uur wordt overschrijding van dit geluidsniveau door de vingers gezien.

Trillingen

Voor trillingen geldt het uitgangspunt dat deze feitelijk niet voelbaar mogen zijn. In het besluit is dit vertaald in een normstelling voor de trillingsterkte die is afgeleid uit de richtlijn 2 'Hinder voor personen in gebouwen door trillingen' van de Stichting Bouw Research (SBR).

Komen bijzondere trillingsverschijnselen voor, dan kan de gemeente door middel van een nadere eis een meer toegespitste norm voorschrijven.

Energie

Wanneer in bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven jaarlijks meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgas wordt gebruikt, zullen maatregelen moeten worden genomen om dat verbruik terug te dringen. De ondernemer moet op verzoek van de gemeente melden welke maatregelen zijn of nog worden getroffen. De investeringen moeten in de regel binnen een termijn van pakweg vijf jaar terug te verdienen zijn.

Afvalpreventie

Van eigenaren van bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven wordt verwacht dat ze er alles aan doen om te zorgen dat er zo weinig mogelijk afval

ontstaat. Ook hier geldt dat op verzoek van de gemeente moet worden gemeld welke maatregelen zijn of nog worden getroffen. De gemeente kan door middel van een andere eis eventueel om een preventieonderzoek vragen.

Afvalscheiding

Het afval dat ondanks preventie toch ontstaat, moet gescheiden worden opgeslagen en afgegeven voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is. De meest voorkomende afvalfracties zijn:

- houtafval;
- textielafval;
- kunststofafval;
- metaalafval;
- papier- en kartonafval;
- wit- en bruingoed;
- glasafval;
- afval dat ontstaat bij bouw- onderhouds-, herstel- of installatiewerkzaamheden.

Ook gevaarlijke afvalstoffen moeten gescheiden worden bewaard en afgegeven. Voor alle afvalstoffen geldt dat ze zodanig moeten worden opgeslagen dat nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen.

Afvalwater

Het bedrijfsafvalwater dat op de riolering wordt geloosd, wordt in het besluit aan vele voorschriften gebonden. Kernpunt van de voorschriften is dat het afvalwater het riool niet mag verstopen of de zuiveringsinstallatie niet mag ontregelen. Zo mogen onder meer geen gevaarlijke en snelbezinkende stoffen worden geloosd of afval dat door versnijdende of vermalmende apparatuur is versneden of vermalen. Dat geldt ook voor het afvalwater van onderhouds- en reparatieruimten, de wasplaats of vulplaats van motorvoertuigen en de opslagplaats voor zand en grind. Dergelijke afvalproducten moeten eerst door een slibvangput of een olie-afscheider worden geleid. Slibvangputten en olie-afscheiders moeten aan specifieke eisen voldoen.

Lucht

Het verbrandingsproces in verwarmings- en stookinstallaties moet optimaal zijn afgesteld zodat de nadelige invloed op het milieu zo veel mogelijk beperkt blijft. Een goede afstelling leidt veelal ook tot een zuiniger energie- en grondstoffenverbruik.

De lucht uit een houtopslag of van houtbewerkingsmachines moet via een stofafscheidingsinstallatie worden geleid. De stofconcentratie in de afvoerlucht mag niet meer dan 10 mg/m³ bedragen.

Verlichting

De maatregelen op het gebied van verlichting hebben betrekking op zowel terrein- als reclameverlichting. Uitgangspunt van de maatregel is dat omwonenden geen hinder van de verlichting mogen ondervinden.

Veiligheid

De veiligheidsvoorschriften hebben betrekking op:

- een verbod op roken en open vuur in ruimten waar ontploffingsgevaar bestaat of (zeer licht) ontvlambare stoffen worden opgeslagen of gebruikt;
- gasflessen: deze moeten zijn goedgekeurd door het Stoomwezen en op veilige wijze opgeslagen;
- afsluiters van gasleidingen;
- acculaders, accumulatorbatterijen en noodstroomaggregaten;
- brandschakelaars en afsluiters bij stookruimtes;
- het verwisselen van een LPG-wisselreservoir van interne transportmiddelen;
- het voldoende stofvrij houden van ruimten om stofontploffingen te voorkomen;
- de aanwezigheid van mobiele brandblusapparaten.

Bodembescherming

De bodembeschermende maatregelen die in en rond het bedrijf worden getroffen, moeten voldoen aan bodemrisicocategorie A van de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB).

Wanneer de eigenaar van een bouwbedrijf of houtbewerkingsbedrijf van plan is het bedrijf te beëindigen, moet hij dat tevoren melden bij de gemeente en moet een bodemonderzoek plaatsvinden naar stoffen die een bedreiging kunnen worden voor de bodemkwaliteit. Uiterlijk 1 maand na beëindiging van het bedrijf moet het rapport over dit bodemonderzoek bij de gemeente zijn ingediend.

7 MILIEUZORG EN BEDRIJFSVOERING

De nieuwe milieuregels gaan uit van een milieubewustzijn en medeverantwoordelijkheid voor het milieu van ondernemers. De Wet milieubeheer legt hen ook een zorgplicht op. Die gaat verder dan uitsluitend het uitvoeren van de voorschriften zoals die in het Besluit inrichtingen bouwbedrijven en houtbewerkingbedrijven milieubeheer zijn neergelegd. Waar het besluit niet voorziet in specifieke voorschriften wordt van de ondernemers toch verwacht dat ze de nodige maatregelen en voorzieningen zullen treffen om het milieu te beschermen.

De nieuwe milieuregels geven aanwijzingen voor regelmatig onderhoud en schoonmaak van het bedrijf en voor controle van installaties en voorzieningen. Ook zijn aanwijzingen opgenomen over het verwijderen en bestrijden van insecten, knaagdieren en ander ongedierte en het opruimen van gemorste gevaarlijke stoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Ze bevatten tevens aanwijzingen over het schoonhouden van de omgeving van de gebouwen en het tegengaan van geluidsoverlast van komende en vertrekkende bezoekers. Daarnaast zijn aanwijzingen opgenomen voor instructie van het personeel voor het omgaan met gevaarlijke stoffen.

Documenten die betrekking hebben op ondermeer geluidsmetingen, onderhoudscontracten van installaties, periodieke inspecties van vloeistofdichte vloeren, het jaarlijks gas-, elektriciteits- en waterverbruik, veiligheidsinformatiebladen van gevaarlijke stoffen (waaronder vluchtige organische stoffen) en afgiftebewijzen van bedrijfsafval moeten vijf jaar worden bewaard.

8 DE ROL VAN DE GEMEENTE

De gemeente wil ondernemers in bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven behulpzaam zijn bij het realiseren van milieudoelstellingen. De gemeentelijke milieudienst of -afdeling kan de weg wijzen bij het treffen van bijvoorbeeld energiebesparende maatregelen of maatregelen op het gebied van afvalpreventie. De algemene milieuregels geven meer ruimte aan de eigen verantwoordelijkheid van de ondernemers.

Welke besparingsmaatregelen uiteindelijk worden getroffen, hangt samen met de plaatselijke omstandigheden, de technische mogelijkheden binnen de bedrijfsvoering en van de financiële draagkracht van een onderneming of instelling.

De gemeente is de aangewezen instantie om te controleren of de voorschriften uit deze nieuwe milieuregels worden nageleefd. Dat betekent dat de gemeente controles uitvoert door middel van regelmatige bedrijfsbezoeken.

De gemeente kan, als ze dat nodig vindt, nadere eisen aan bedrijven stellen op bepaalde onderdelen van de nieuwe milieuregels. Het stellen van een nadere eis is gebonden aan procedurestappen die zijn vastgelegd in de Algemene wet Bestuursrecht. De gemeente dient in een zorgvuldige motivering duidelijk te maken welke redenen aan het stellen van de nadere eis ten grondslag liggen. Doorgaans wordt vooraf overleg gepleegd met de betreffende ondernemer. Tegen de nadere eis kan bezwaar en eventueel beroep worden aangetekend bij de Raad van State.

Komt een bedrijf de regels of afspraken niet na, dan kan de gemeente administratief- of strafrechtelijke sancties treffen.

9 NADERE INFORMATIE

Deze brochure is een samenvattende toelichting op de integrale tekst van het Besluit inrichtingen voor bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven milieubeheer. Om betrokkenen nader te informeren over dit besluit zijn diverse informatiemiddelen beschikbaar.

Tekst besluit

Het Besluit inrichtingen voor bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven milieubeheer is gebaseerd op artikel 8.40 van de Wet Milieubeheer (Wm). Dit besluit is gepubliceerd in staatsblad 334, van 22 juli 2000. De volledige tekst is te verkrijgen bij het distributiecentrum VROM, telefoon (0900) 8052 (f 0,40 per minuut), o.v.v. het distributienummer 19372/196.

Informatiebladen

Om ondernemers in bouwbedrijven en houtbewerkingsbedrijven behulpzaam te zijn bij de naleving van de verplichtingen is een informatieblad opgesteld. Hierin staat praktische informatie over maatregelen die kunnen worden genomen op diverse onderdelen, zoals energie- en waterbesparing, preventie, afvalscheiding en lozing op de riolering.

Meer informatie

Voor meer informatie over milieumaatregelen kunt u ook contact opnemen met uw brancheorganisatie. Verder treft u informatie aan over de herziene 8.40 Wm amvb's op de website van InfoMil: www.infomil.nl.